

Zbigniew Kruszewski

II Kongres Towarzystw Naukowych W Polsce

Notatki Płockie : kwartalnik Towarzystwa Naukowego Płockiego 63/1 (254),
56-57

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

II KONGRES TOWARZYSTW NAUKOWYCH W POLSCE

Funkcjonująca przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk Rada Towarzystw Naukowych organizuje w dniach 14-15 września 2018 roku w Poznaniu II Kongres Towarzystw Naukowych pod hasłem „Rola towarzystw naukowych w rozwoju świadomości obywatelskiej i kulturowej”. Współorganizatorami Kongresu są Polska Akademia Nauk, a z jej ramienia Rada Towarzystw Naukowych, Polska Akademia Umiejętności, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Towarzystwo Naukowe Płockie.

Celem II Kongresu Towarzystw Naukowych jest przedstawienie wkładu społecznego ruchu naukowego w rozwój nauki, popularyzacji nauki, świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej od odzyskania niepodległości Polski w listopadzie 1918 r. Ważnym zagadnieniem jest ocena historyczna społecznego ruchu naukowego, jak też jego stan aktualny oraz przyszłość w systemie nauki w Polsce.

W czasie obrad Kongresu planowane jest podjęcie następujących tematów:

1. Rozwój i wkład towarzystw naukowych w kształtowanie świadomości narodowej i obywatelskiej na przestrzeni wieku.
2. Ocena wkładu towarzystw naukowych w rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
3. Rozwój i wkład towarzystw naukowych w kształtowanie kultury polskiej.
4. Wpływ towarzystw naukowych na rozwój nauki w Polsce.
5. Wpływ towarzystw naukowych na rozwój społeczno-ekonomiczny i rozwój regionów.
6. Wpływ towarzystw naukowych na rozwój techniki i gospodarki w Polsce i w regionach.
7. Ocena wkładu towarzystw naukowych w upowszechnianie nauki w Polsce, w tym rozwój nowoczesnych form upowszechniania nauki.
8. Sytuacja prawna społecznego ruchu naukowego w Polsce.
9. System dofinansowania społecznego ruchu naukowego w Polsce ze środków przeznaczanych na naukę.

Zadaniem II Kongresu jest zwrócenie uwagi społeczeństwa, w tym rządzących, na znaczenie społecznego ruchu naukowego w rozwój społeczno-gospodarczy kraju, jak też dla wykształcenia postaw obywatelskich, bez których rozwój ten będzie niemożliwy. W Polsce występuje duża potrzeba

odbudowania zaufania do nauki. Badania wskazują, że Polacy czytają specjalistyczne pisma rzadziej (ok. 23%) niż Europejczycy (ok. 30%) i Amerykanie (ok. 43%). Z badań wynika też, że nie jesteśmy zainteresowani udziałem w konferencjach na tematy naukowe i techniczne, a w rozmowach prywatnych tylko 3,3% Polaków porusza te kwestie, podczas gdy Europejczyków – 5,3%, a Amerykanów – 7,5%. Tylko te dane wskazują na odległość dzielącą nas do krajów rozwiniętych. Jeżeli dodamy, że tylko 1,5% ankietowanych osób w Polsce przyznało się do członkostwa w towarzystwach naukowych, w Europie ten odsetek wynosi 3,4%, a w USA – 5,6%, świadczy to o ogromnych w tym obszarze zaniedbaniach występujących w naszym kraju. Towarzystwa naukowe są przykładem wartościowego społecznego zaangażowania, niezbędnego do pożądanego rozwoju kraju.

W Polsce istnieje około 320 towarzystw naukowych i stowarzyszeń naukowo-technicznych, które zrzeszają ponad 450 000 członków. Są one integralną częścią nauki polskiej, stanowią jej czwarty pion obok uczelni, branżowych instytutów badawczych i instytutów PAN. Realizują one cele związane z organizowaniem społecznego życia naukowego, prowadzeniem badań, upowszechnianiem nauki. Prowadzą placówki ważne dla dziedzictwa narodowego jak muzea, archiwa, biblioteki. Organizują konferencje, sesje, odczyty. Wydają rocznie tysiące arkuszy wydawniczych w formie czasopism, druków zwartych i okolicznościowych. Towarzystwa naukowe, tak jak „uczelnie oraz inne instytucje badawcze, realizują misję o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym” (Projekt Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce z 2017 r.).

Organizacja II Kongresu Towarzystw Naukowych odpowiada na postulat sformułowany podczas I Kongresu Towarzystw Naukowych, który odbył się w dniach 17-18 września 2013 roku w Warszawie. Szereg wniosków zawartych w Uchwale I Kongresu nie znalazło zrozumienia i uznania u decydentów. Organizatorzy II Kongresu Towarzystw Naukowych „Rola towarzystw naukowych w Rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej” pragną ponownie zwrócić uwagę na sprawę nurtującą

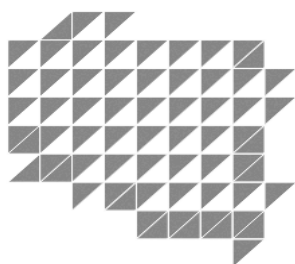
społeczny ruch naukowy, nagłośnić dorobek i rolę tego ruchu w rozwoju świadomości narodowej i rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju i regionów.

Organizatorzy zapraszają członków towarzystw naukowych i sympatyków społecznego ruchu

naukowego do udziału w II Kongresie. Bliższe informacje znajdują się na stronie www.rtn.pan.pl.

Zgłoszenia należy składać do 30 czerwca 2018 r. na adres Rady Towarzystw Naukowych PAN (rtn@pan.pl) lub Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (sekretariat@ptpn.poznan.pl).

Zbigniew Kruszewski
Przewodniczący
Rady Towarzystw Naukowych PAN

II Kongres Towarzystw Naukowych w Polsce

Rola towarzystw naukowych w rozwoju
świadomości obywatelskiej i kulturowej

Poznań, 14-15 września 2018 r.